Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Хто на своїм становиську, сповняючи совісно свій обов'язок, працює для добра народа, є ліпший патріот як той, котрий много говорить, а мало творить.
Митрополит Андрей ШЕПТИЦЬКИЙ

№ 13 (324)
31 березня 2011 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

СЕСІЯ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Відбулася четверта сесія Івано-Франківської обласної ради шостого демократичного скликання. Її вів голова обласної ради Олександр Сич. Сесія ухвалила ряд важливих рішень щодо соціально-економічного розвитку краю. Серед них – Програму соціально-економічного та культурного розвитку області на 2011 рік, реґіональну цільову Програму розвитку туризму в області на 2011–2015 роки, Програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2011–2015 роки, програми щодо підтримки сільськогосподарських кооперативів, паспортизації і реставрації пам'яток містобудування та архітектури, відзначення 20-ої річниці незалежності України та інші.

Серед питань, які викликали політичну дискусію, стала підтримка депутатами заяви Львівської обласної ради «Про оцінку першого року каденції В. Януковича на посту Президента України». Після гострих дебатів більшістю голосів документ був підтриманий. Отож подаємо його повністю.

УКРАЇНА ГІДНА БУТИ КРАЩОЮ

ЗАЯВА

«Про оцінку першого року каденції Віктора Януковича на посту Президента України»

Львівська обласна рада як орган, який представляє інтереси територіальних громад області, висловлює власну позицію щодо підсумків першого року каденції Президента України Віктора Януковича.

Передовсім слід констатувати, що обіцяне в передвиборчій програмі покращення життя вже сьогодні відкладене на невідому перспективу. Україна – в сприйнятті більшості співвітчизників та громадян інших держав – стрімко котиться донизу. Самі українці перестали бути джерелом влади в Україні. Гасло «Україна для людей» виродилося в «Україна для Президента і оточення».

Соціально-економічне становище в державі суттєво погіршилося. Для підтвердження цього вже навіть не потрібні цифри офіційної статистики, достатньо зрозуміти настрої більшості простого населення. Влада міцно сіла на голку зовнішніх кредитів і на догоду кредиторів підвищує ціни на газ, електроенерґію, пальне та ініціює масштабне збільшення комунальних тарифів, обтяжене обов'язковою пенею за несплату. Ухваленням Податкового кодексу, незважаючи на всі протести, створені всі умови для закриття і тінізації існуючого малого бізнесу та знівельоване будь-яке бажання займатися підприємництвом. Це є інструментом, покликаним не допустити формування в Україні середнього класу як основи вільного громадянського суспільства.

Запропонований Урядом варіант Пенсійної реформи неминуче ускладнить старість та погіршить демографічні показники. Версія Трудового кодексу від влади зробить найманого працівника безправним і закріпаченим. Менші за масштабом реформи скеровані на посилення впливу виконавчої вертикалі на будь-які процеси суспільного життя. Чи не найуспішніша з них, що має всі ознаки прихованого конституційного перевороту, разом з адмінреформою, закріпила за Януковичем повноваження, недоступні його попередникам. Така узурпація влади – за російським прикладом! – продовжилася політичними переслідуваннями, вибірковість яких однозначно визнав західний світ.

Приборкання парламентської опозиції засобами грубої фізичної сили і «тушкуванням» спільно з судовою реформою та утисками свободи слова лише за перший рік правління витворило всі ознаки справжньої диктатури з В. Януковичем на чолі.

Національна ідеологія в гуманітарній сфері піддана найбільшій за всі роки незалежності обструкції. Системний наступ на українську освіту є логічним продовженням наступу на національну пам'ять. Дегероїзація Степана Бандери разом з невизнанням голодомору як геноциду українців є особистими рішеннями В. Януковича, природа яких криється в бажанні догодити північному сусідові.

Однак найбільш одіозними є дії у зовнішній політиці. Продовження терміну перебування Чорноморського флоту РФ на території України, негласна угода про співпрацю між СБУ та ФСБ разом із байдужістю до проблем українців за кордоном, є сумними ілюстраціями суті української влади на чолі з Януковичем сьогодні.

Львівська обласна рада як законний виразник інтересів територіальних громад області висловлює однозначну незадовільну оцінку першого року правління Віктора Януковича. Водночас ми, депутати Львівської обласної ради, хотіли б застерегти чинного Президента України надалі не захоплюватися диктаторськими владними повноваженнями, а звернутися до історичного досвіду і нагальних проблем сучасності.

Україна гідна бути кращою!

Ухвалено на IV сесії Львівської обласної ради VI скликання 22 лютого 2011 року
Підтримано IV сесією Івано-Франківської обласної ради VI скликання 24 березня 2011 року

У НД «ПРОСВІТА»

Пісні Марійки Підгірянки співають діти

ПОЕТЕСА ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ

У Народному домі «Просвіта» відбулись урочистості з нагоди відзначення 130-ої річниці від дня народження Марійки Підгірянки.

Вірші, оповідання, п'єси і казки ще за її життя лягали в фундамент майбутньої України. Вона вважала шкільництво дуже делікатною справою. Від його спрямованості й результативності залежить прийдешнє держави. Шкода, що цю багатогранну особистість ще добре не пізнали, не розкрили для себе сучасники. Віддамо тут належне тоді молодому львівському поету Володимирові Лучуку, який на початку 60-их років, у непевні для української інтеліґенції часи, «вивів із забуття» талановиту галицьку поетесу європейського рівня. Серед ста портретів класиків української літератури, представлених у столичному видавництві «Мистецтво», є також розповідь про нашу землячку.

А на урочистостях з вітальним словом виступив голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький. Про поетесу розповідали директор музею Марійки Підгірянки з Білих Ослав Надвірнянського району Василь Левицький, директор центральної дитячої бібліотеки м. Тлумача Надія Цікайло, керівник літературної частини обласного театру ляльок ім. Марійки Підгірянки Марія Бойчук. Пісні на слова поетеси співали вихованці дитячих музичних шкіл № 1, 3, школи-садка № 7, де керівниками Зорина Валіхновська, Галина Вівчаренко, Ірина Люба, Валентина Козак і Наталя Бардяк, а також хор Союзу українок «Берегиня» ім. Марійки Підгірянки. В урочистостях взяв участь обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки.

Напередодні підбили підсумки конкурсу обласної «Просвіти» на премію ім. Марійки Підгірянки і переможцям вручили нагороди.

В номінації «Мистецтво» першість здобула дев'ятикласниця ЗОШ № 4 м. Коломиї Христина Васкул. Вона – учасниця багатьох пісенних конкурсів, обласних, Всеукраїнських та Міжнародних. За рекомендацією обласної «Просвіти» представляла нашу область на просвітянському конкурсі в Донецьку. А цього року у Міжнародний день рідної мови своїм виступом відкрила молодіжний проект обласної «Просвіти» «Виколисана на українських піснях».

У номінації «Література» премією ім. Марійки Підгірянки відзначили збірник «Софія Русова і сьогодення» (упорядниця – М. Ільків). Він адресований здобувачам наукових ступенів, студентам, педагогам-дошкільникам і вчителям початкових класів. До збірника увійшли окремі статті С. Русової, модель впровадження ідей Софії Русової у практичну роботу, конспекти уроків, виховних заходів.

У цій же номінації відзначили учня Кос-Анатольського Миколу Павлюка з Івано-Франківська, який у просвітянському видавництві до ювілею випустив книжку «Я – українка» і поклав на музику більше 60-ти віршів Марійки Підгірянки.

В номінації «Публіцистика» відзначили завідувачку культурно-масової роботи обласної «Просвіти» – автора і ведучу просвітянського вісника на обласному радіо «Дзвони Просвіти» Михайлину Боднар.

У номінації «За просвітянську діяльність» цього року представили до нагороди директора Тлумацької центральної дитячої бібліотеки Надію Цікайло – за значний внесок в організацію кімнати-музею Марійки Підгірянки, який створили у 1991 році при районній бібліотеці для дітей. В експозиції музею, крім книг поетеси, є спогади рідних та колишніх її учнів з сіл Антонівка, Братишів, Вікняни, ориґінали дидактичних матеріалів, написаних рукою поетеси.

Музей знайомить відвідувачів із життям і творчою діяльністю поетеси шляхом проведення екскурсій, дитячих ранків, літературних вечорів, усних журналів, вікторин.

Наш кор.

ЗУСТРІЧІ

У ГРИНІВЦІ БУЛО СВЯТО

– Дякуємо! Все було так гарно, ми ніби побували у своєму дитинстві, – дякували сельчани Гринівки молодим просвітянам – акторам народного аматорського студентського театру «Академія», фольклорно-етнографічного гурту «Пацьорки» Галицької академії. А вони в актово-спортивному залі затишної і по-господарськи догляненої сільської школи, де директором Олександра Маджара, показали глядачам постановку «Український каламбур» – сцени з вистав національної класики – «Наталки Полтавки», «Сватання на Гончарівці», «Кайдашевої сім'ї», «На Кожум'яках», «По-модньому» та інших.

Власне то було щире спілкування просвітян із мешканцями одного з найвіддаленіших сіл Богородчанського району. «Просвітянський десант», який автобусом прибув до горян, очолив голова ОО ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький. Він же і звернувся з вітальним словом до учасників зустрічі.

– «Просвіта» створювалась як духовно-об'єднуюча і творча сила українства, – наголосив Степан Васильович. – І такою була впродовж майже півтора століття. Згадаймо, що у міжвоєнні роки вона організовувала народні школи, читальні, народні доми, хори, драмгуртки і театри, згуртовувала українців у виробничі й збутові кооперативи, кредитові спілки, створювала маслосоюзи, наглядно реалізовуючи гасло: «Свій до свого по своє». Вона духовно вишколила покоління патріотів, які самовіддано клали життя на вівтар волі. А хто ж був просвітянським активом? За наполяганням і мудрою порадою митрополита Андрея Шептицького, який цілковито і діяльно підтримував «Просвіту», її осередки очолювали переважно священики, до них входили війти, вчителі, добрі ґазди, авторитетні громадські діячі. І громада йшла до них за порадою, дослухалась до їхнього голосу, об'єднувалася задля добрих справ. Такими мають ставати просвітянські осередки і в наш час...

І справді, чому б в осередок у селі чи трудовому колективі не увійшли директор школи, голова сільради, священик, керівник народного дому, добрі ґазди, підприємці, лікарі. Адже кожен з них може запропонувати чимало патріотичних проектів і зорганізувати навколо себе багатьох людей для здійснення цих справ на користь громади. Про це говорила на зустрічі і голова районного об'єднання «Просвіти» Галина Грицюк.

Йшлося якраз про створення такого осередку у Гринівці, бо діяльність такої структури у місцевій школі поки що не має відчутного впливу на життя сільської громади. Скажімо, чому б не створити при народному домі такий же драмгурток, який виступав у селі з «Українським каламбуром», чи на основі церковного не започаткувати сільський хор, чи не подумати про створення сільського виробничо-збутового кооперативу на основі входження до нього селян одноосібників. Це лише окремі штрихи до можливих і перспективних справ, якими може зайнятися просвітянський осередок. Головне аби він об'єднав небайдужих людей.

А тим, які зійшлися недільного дня на зустріч, було цікаво й весело, про що свідчили тривалі оплески і щирі відгуки.

Богдан ВІВЧАР,
с. Гринівка Богородчанського району

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

ЧИН

ВІДДАНІСТЬ НАЦІЇ – ЧЕСТЬ

В Україні тривають масштабні політичні репресії й акції залякування, спрямовані проти опозиційних політиків, громадських активістів, письменників, підприємців, журналістів, учених. Показовими стали систематичні репресії від 8 січня 2011 р. проти членів Всеукраїнської громадської організації «Тризуб» ім. С. Бандери, що прокотилися країною і не вщухають. Проти молодих патріотів використали провокацію з підривом невідомими особами погруддя Сталіна у Запоріжжі, висунули необґрунтовані звинувачення у «тероризмі» й «хуліганстві». Понад п'ятнадцять «тризубівців» перебувають під слідством, з них більшість – у нелюдських умовах ув'язнення (недопущення родичів та адвокатів, відсутність харчування і медобслуговування, є інформація і про катування).

Ці події викликали відгук у ЗМІ. Українська громадськість зрозуміла: лише національна співдія, моральна взаємопідтримка, свободолюбні принципи можуть стати надійним захистом проти наступу новітнього тоталітаризму в сучасній Україні. Розгорнута владою кампанія проти патріотичної громадської організації є цинічною і викликає однозначне засудження: адже члени «Тризуба» взяли на себе відповідальність лише за пошкодження голови бюсту Сталіна 28 грудня 2010 р. і справедливо декларували це як боротьбу з символами сталінізму, який офіційно засуджений Парламентською асамблеєю Ради Європи на рівні з націонал-соціалізмом як людиноненависницька ідеологія і політична практика. Окрім того, молоді патріоти спиралися на укази попередніх Президентів України про ліквідацію радянської тоталітаристської символіки на теренах держави. Ставити пам'ятники Сталіну в Україні – все одно, що Гітлеру в Ізраїлі.

ВО «Тризуб» ім. С. Бандери був створений 1993 року з метою патріотичного виховання молоді, плекання державницької свідомості, християнської віри, ідейної протидії антидержавним та українофобським силам. Увесь цей час «Тризуб» здійснював широку пропаґандивну та просвітницьку роботу: видавав книжки, брошури, газети, вів популярний сайт «Бандерівець», проводив наукові конференції, презентації та круглі столи, ініціював спортивні змагання, політичні та культурницькі акції, що завжди відбувалися в конституційному полі. Визначальним принципом для громадської організації була співпраця з різними політичними партіями і середовищами, які стояли на платформі державництва і національного відродження. «Тризуб» брав участь у сотнях акцій на підтримку патріотичних процесів, сприяв конфесійному примиренню в Україні, підтримував громадський порядок під час масових зібрань тощо. Зокрема, промовистими були забезпечення «тризубівцями» охорони під час Помаранчевої революції 2004 року та «Податкового Майдану» 2010 року, а також спроба демонтувати пам'ятник Леніну в Києві 2009 року.

Теперішній наступ влади на патріотизм, демократію і незалежну позицію громадян є показовими як вияви новітньої диктатури. Переслідування ВО «Тризуб» ім. С. Бандери, ВО «Свобода», активістів інших громадських організацій патріотичного спрямування є свідченням політичних репресій і намаганням влади придушити будь-яку патріотичну дію. Сьогодні арештовують «тризубівців», а завтра прийдуть за кожним українцем. Вимагаємо від влади припинити провокації та репресії проти українських патріотів. Закликаємо світові громадські інституції, демократичні партії та ЗМІ підтримати українську боротьбу з неосталінізмом.

Слава Україні!
Героям слава!
Відданість нації – не злочин!
Служіння своєму народові – честь, прислужування його гнобителям – ганьба!

ВО «ТРИЗУБ» ім. С. Бандери, Івано-Франківський обласний загін

АГІЙ!

ОБЛУДА ВЛАДИ, або ДАЄШ РЕФОРМИ!

Реґіонали вкотре заблокували ухвалення норми про особисте голосування депутатів ВРУ. Що їм Конституція України, по якій вони топталися вже не раз? Головне – що їм тато каже, те вони й виконують. А то якась Конституція... Зрештою, навіщо «битися» над якоюсь системою «Рада-3», якщо можна повністю передати керування Україною Держдумі, Медведєву і Путіну. Так буде простіше і, зрозуміло, швидше! А то поки Москва не дасть відмашку, жодні закони в Україні й так не ухвалюють, і Указів Президент не підписує. Ото нещодавно заїкнувся Путін про об'єднання «Газпрому» та «Нафтогазу», тут як тут: пропонує продати частину державного пакету акцій. Зрозуміло, що їх куплять російські олігархи після цілковитого перебрання влади в Україні васалом Москви Януковичем.

Можна ліквідувати і Кабмін, оскільки міністрам тоді не доведеться розриватися між своїм приватним і службовим офісом. А хто ще не має свого приватного офісу та не потрапив у список мільйонерів журналу «Форбс», як виняток, дозволити проводити замість засідань розважальні заходи. Адже усі питання вирішуються не в Кабміні, а в канцелярії Президента (якого, здогадайтеся з трьох спроб). Міністерства то й узагалі можна ліквідувати, передавши їхні функції російським олігархам, які є фактичними власниками найважливіших галузей економіки України. Щоправда, в гуманітарній сфері Табачника, який запопадливо виконує вказівки російського керівництва, напевне замінити ніким.

У Верховній Раді України залишити тільки двох – голову ВРУ В. Литвина та дириґента М. Чечетова. Голосувати дозволити штатним працівникам апарату ВРУ – з них хоч можна спитати за неявку на роботу.

А ще дозволити ФСБ Росії працювати на території України відкрито, викорінювати на ній українських націоналістів і інших осіб, які виступають проти імперських зазіхань Росії. Працівників Служби безпеки України передати в підпорядкування ФСБ, а які не захочуть, тих притягти до кримінальної відповідальності за «измену Родины».

І врешті, дозволити новій владі переселити всіх українців, які не вимруть від реформ і соціального геноциду, або не втечуть у «далеке зарубіжжя», на «бескрайние просторы» Сибіру, присвоїти їм звання козаків та доручити захист кордонів Росії («русского міра»), бо росіяни з цим явно не дають собі ради. А звільнені українські землі, скуплені заздалегідь російськими й іншими неукраїнськими олігархами, заселити рабами з Азії, Африки, Латинської Америки, які будуть нарощувати мільярди цих олігархів.

Валерій ПЛИСАК, *член НСЖУ*

ОСЬ ТАКИЙ КОШТОРИС

БІЛІ ТА ПУХНАСТІ

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ДЕПУТАТ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

Більш ніж у 700 тисяч гривень – в таку суму українським платникам податків щороку обходиться один із 450 депутатів.

700 тисяч на кожного – незалежно від того, хто ця людина і як вона потрапила до парламенту, кнопкодав це чи олігарх, чи добропорядний законодавець, чи це Рінат Ахметов, чи його водій Володимир Мальцев, чи Юра Єнакіївський, чи Михайло Чечетов, чи Ірина Бережна, чи сестра Льовочкіна, чи Юрій Кармазін, чи Петро Симоненко, чи сам Володимир Литвин.

Кошторис парламенту з докладним розподілом того, куди ідуть кошти бюджету, є ледь не секретним документом. Минулого року, коли ухвалювали цей фінансовий розпис, його навіть не роздавали на руки народним депутатам.

Спікер Литвин таку втаємниченість пояснював ориґінально: «Якщо ви хочете на всю країну полоскати цю білизну, то це означає, що у деяких людей абсолютно немає совісті...» Виявляється, здирати з нас податки совісті у них вистачає, а знати, що вони йдуть на небідне життя депутатів – безсовісно.

Так само таємничо ухвалили і кошторис Верховної Ради на 2011 рік.

Ми не будемо уточнювати, скільки десятків, а то й сотень мільйонів (а загалому майже мільярд гривень), іде на нові квартири, обслуговування транспортом, відрядження за кордон, санаторії, висвітлення діяльності наших білих і пухнастих. Візьмемо суто «норму витрат» (і вигадали ж таке словосполучення, колись була норма витрат на одну дійну корову, хоч ці корови не дійні, а нас ссуть – ред.)

Отож депутат фактично отримує дві зарплати – власне заробітну плату, плюс таку ж суму на виконання своїх повноважень. Однак те, як він витрачає ці гроші, ніхто не контролює.

Пункт 1. Зарплата депутата вираховується за спецформулою: доплата за перший ранґ держслужби, надбавка за «особливий характер роботи й інтенсивність праці» (за кнопкодавство – ред.) та премія. У підсумку мінімальна зарплата для пересічного депутата становить 17 425 гривень.

Якщо депутат – голова комітету або керівник фракції, то його зарплата становить 17 914 гривень.

Окрім того, на оздоровлення влітку депутатові належить дві місячних оклади без податків. Оскільки жодної роботи під час відпустки депутати не роблять, то гроші за цей час ідуть їм не як зарплата, а як так звана «матеріальна допомога», яка зазвичай становить близько 35 тисяч.

Пункт 2. Окрім зарплати, депутат має 216 000 на рік на утримання штату своїх помічників.

Пункт 3. Найцікавіше – депутатові також належиться так зване «відшкодування витрат, пов'язаних із виконанням депутатських повноважень». Ця сума становить 209 100 гривень на рік, або 17 425 – на місяць. Це – еквівалент мінімальної зарплати депутата (без податків).

Про цю особливість депутати не поширюються вголос, але «Українській правді» випадково вдалося довідатися від одного з нардепів, що «відшкодування витрат» нардеп отримує кешем і не несе за них жодного звіту.

Тобто фактично це – друга зарплата депутата, яку він отримує готівкою і може використовувати, як заманеться, оскільки контролю над цими грошима немає.

Пункт 4. Окрім того, депутат має безкоштовний проїзд по території України на суму 26 800 гривень на рік. Щоб скористатися цією пільгою, депутат просто приходить до авіа- або залізничної каси і за своїм посвідченням отримує квиток. Народні слуги часто перевищують цей ліміт, що не тягне за собою жодного покарання. Скандал трапився 2009 року, коли протягом першого півріччя реґіонал Сергій Ківалов злітав з Києва до Одеси і назад 38 разів на 57 000 гривень, а БЮТівець Володимир Лемза також до Одеси – 53 рази на 80 000 гривень, нашоукраїнець Андрій Парубій на 70 000 гривень налітав до Львова, реґіонал Владислав Лук'янов до Донецька – на 51 000 гривень.

Пункт 5. Окрім того, депутат може замовити собі автомобіль для обслуговування в межах Києва на певну кількість годин на місяць.

Пункт 6. На міжміські розмови по стаціонарному телефону депутат має 4 890 гривень на рік.

Пункт 7. На ручки, олівці та папір депутату бюджет окремо передбачає 708 гривень на рік.

Пункт 8. Існує ще така стаття, як відшкодування коштів періодичним виданням за публікацію авторських матеріалів депутатів. На це передбачено 500 гривень на рік.

Пункт 9. Для оплати виступів на радіо, телебаченні і в пресі депутату також винні з бюджету п'ять тисяч гривень на рік. Вони зазвичай ідуть на підтримку місцевої лояльної преси.

Так чи інакше, 5 000 гривень, помноживши на 450 депутатів, виходить вже 2 250 000 гривень на те, щоб обранці народу могли прорекламувати себе в пресі.

Пункт 10. На відрядження своїх помічників у округи депутат має 3 600 гривень на рік.

Пункт 11. Окрім того, ще в депутата є дві тисячі гривень на рік на утримання приміщень для прийому громадян у округах. Але, знову ж таки, ці депутати не обиралися за округами і частина з них ніколи не залишає Києва. Дехто з тих, хто рішенням фракції закріплений за віддаленими округами, може за ці гроші орендувати в селі або райцентрі приміщення під свою громадську приймальню.

Пункт 12. Депутат має навіть 670 гривень на рік для оренди приміщення для зборів виборців. Це дрібна сума, Але, помноживши її на весь кількісний склад Верховної Ради, виходить 301 500 гривень. В Охматдиті цим грошам були би раді.

Пункт 13. Також за депутатом зарезервовано 1 700 гривень на рік для оплати його проходжень залом офіційних делеґацій. Тобто, коли депутат вилітає з Борисполя, щоб не стикатися очі в очі зі своїм роботодавцем-народом, він може піти через окремий вхід, де його ніхто не турбуватиме, напоять кавою, а потім ще доставлять до трапу, чи зустрінуть на мікроавтобусі одразу після приземлення літака у Києві.

За цей пережиток совдепії бюджет втрачає на всіх депутатах 765 тисяч гривень. Які можна спрямувати, наприклад, на придбання одного реанімаційного автомобіля.

Окрім того, зараз навіть родичі депутата отримали право на пільгове обслуговування в залі офіційних делеґацій.

Пункт 14. Ну і, звісно, щоб енерґійно тиснути на кнопки за командою Михайла Чечетова чи Андрія Кожем'якіна, депутат має добре відпочити влітку. За путівку до санаторію, що підвідомчий Верховній Раді, депутатові компенсують п'ять тисяч гривень, тобто майже всю її вартість.

Якщо він вибере не підвідомчий санаторій, то віддадуть чотири тисячі гривень – теж непогано. По-мінімуму це виходить 1,8 мільйона гривень на всю Верховну Раду – наприклад, стільки на весь 2011 рік передбачено для фінансування Центральної державної науково-технічної бібліотеки.

Тепер просумуємо наведені цифри. З урахуванням усіх пільг, мінімальної зарплати в розмірі 17 425 гривень і матеріальної допомоги, утримання одного депутата з усіма його супутніми видатками обходиться бюджету в 700 тисяч гривень на рік. Це – без витрат у разі, якщо депутат також замовлятиме автомобіль з гаражу Верховної Ради.

Утримувати цих білих і пухнастих і є ціною, яку платить український народ за ілюзію демократії.

Нам цікаво знати хоча б хто є тими помічниками-консультантами в депутатів Верховної Ради України від Прикарпаття?

За матеріалами Інтернет-видань підготував

Євген РОМАНИШИН,

заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ТАК ДУМАЮ

БОРОТИСЯ ТРЕБА СПІЛЬНО

Ми розбещуємо наших політиків тим, що часом навіть не вловлюємо, наскільки часто вони порушують закони етики, моралі. Наше завдання як громадян – не дозволити цього політикам, піднятися на активні дії. Таку думку висловлює проректор з призначення та місії Українського католицького університету, правозахисник Мирослав Маринович.

«Наголошувати на важливості дій керівників влади, означає підживлювати формулу патерналістської держави. Ми жили в такій державі, де від нас нічого не залежало і все вирішувалося нагорі. Певні ознаки такої держави я відчув після Помаранчевої революції, коли незабаром люди сказали – ми вибрали собі правильного Президента, хай він бореться з корупцією, задає стиль нового життя, а ми почекаємо, бо від нас, простих громадян, ніщо не залежить. Це є слабкістю громадянського суспільства. Я думаю, що має бути і відповідальність правителів, які повинні служити людям, і людей, які повинні відчувати себе суверенними у своїй державі», – наголосив Мирослав Маринович.

На його думку, в Україні іде потужний наступ на українство як таке. «Але коли я говорю про мобілізацію, я не маю на увазі лише етнічних українців, котрі повинні виступити на свій захист. Тут ідеться і про етнічні нацменшини. Чи можна уявити, що ми зможемо побудувати щасливе життя етнічного росіянина, поляка чи єврея, коли українське зазнає такого приниження? Наступ на українство є проти інтересів усієї політичної нації».

Як захищатися у такій ситуації? Мирослав Маринович вірить, що «в Україні не буде таких кривавих боїв, як у арабських країнах. Але передвиборче гасло Президента «Почую кожного» обертається реальністю «Іґнорую думку кожного». А тому у такій атмосфері дуже важливо, щоб Схід і Захід почув один одного. Усюди є розумні, свідомі суспільні сили, які можуть сісти за стіл переговорів і врешті-решт не дати політикам розхитати українського човна. На жаль, секуляризація нашого світу абсолютно вилучила з обігу такі поняття як гріх, жертва, які є ключовими для суспільних трансформацій, наголосив правозахисник.

Н. К.

ЖИТТЯ ОСЕРЕДКІВ

СПОМ'ЯНУЛИ ДОБРИМ СЛОВОМ

Тлумаччина вшановувала великого Кобзаря у заходах, передбачених районним об'єднанням ВУТ «Просвіта» і відділом освіти. У первинних осередках, скажімо, провели літературні читання «Уклін тобі, Тарасе», виховні години «Т. Шевченко і Україна», години спілкування «Славетні українці», тематичні уроки «Огненне слово Кобзаря», «Ми пам'ятаємо тебе, Кобзарю, крізь століття», огляд-конкурс газет «Нам треба голосу Тараса», «Він у пам'яті нащадків буде жити вічно», тематичні виставки документальної та художньої літератури у бібліотеках – «Знаємо і пам'ятаємо», літературно-мистецький вечір, присвячений пам'яті Т. Шевченка «Землі Вкраїнської славетний син», поетичні вернісажі, мультимедійна презентація «Шевченко-художник», конкурс-виставка ілюстрацій до творів Т. Шевченка «На перехресті музи й долі»…

До Шевченкового слова припали молоді просвітяни на фестивалі-конкурсі читців «Тарасовими шляхами», який був організований відділом освіти спільно з товариством «Просвіта» за спонсорської допомоги кредитної спілки «Надія» (голова – М. Кишинська). На святі звучали пісні про Україну у виконанні гурту «Немеркнуче сяйво» (керівник – І. Танчак). У ньому взяли участь представники всіх освітніх закладів району. Журі конкурсу визначило переможців, призерів серед трьох вікових груп та володаря гран-прі.

У молодшій групі І-ше місце посіла Роксолана Мандар, учениця Тлумацької ЗОШ; ІІ-ге місце – Ольга Підлісна, учениця Гостівської ЗОШ та Богдан Гальчук, учень Деліївської ЗОШ; ІІІ-тє місце – Ірина Дяків, учениця Живачівського НВК Олеся Білокучмяк, вихованка Обертинського БДЮТ, Ірина Біланюк, учениця Олешанської ЗОШ.

У середній групі І-ше місце здобула Оксана Бородайкевич, учениця Олешівського НВК; ІІ-ге місце – Надія Гриновецька, учениця Тлумацької ЗОШ, Наталія Доронюк, учениця Остринської ЗОШ; ІІІ-тє місце – Ірина Надкернична, учениця Гринівецької ЗОШ, Ігор Надачковський, учень Пужниківського НВК, Віталія Стахурська, учениця Тлумацької ЗОШ, колектив драматичного гуртка Колінцівського НВК.

У старшій групі І-ше місце виборов колектив драматичного гуртка Кутищенської ЗОШ; ІІ-ге місце – Іванна Ступерська, учениця Гостівської ЗОШ, Павлів Петро, учень Нижнівської ЗОШ; ІІІ-тє місце – Олександра Велецька, учениця Петрівської ЗОШ, Анна Марищук, учениця Живачівського НВК, Богдана Купчак, учениця Бортниківського НВК.

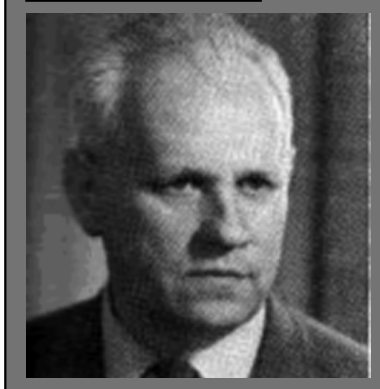
Володарем гран-прі стала учениця Тлумацької гімназії Ольга Гушпіт.

У вічу біля пам'ятника Т. Шевченкові в Тлумачі взяли участь переможці та призери фестивалю-конкурсу. Грамоти і винагороди їм вручали голова райдержадміністрації, просвітянин Василь Сенів та голова районної ради, перший голова районного об'єднання «Просвіта» Михайло Вишневський. На вічу виступили Галина Дзьоба, методист райметодкабінету, голова «Просвіти», яка закликала жити всіх за законами Божими та заповітом Т. Шевченка, та інші. Священики благословили портретну фотографію із зображенням пам'ятника Шевченкові у райцентрі, яка буде передана у дар музею Тараса Шевченка, що у селі Моринці. На вічу звучала поезія Шевченка, поетичне слово, дароване іншими поетами нашому генію.

«Просвіта» спільно з відділом молоді та спорту провели молодіжну вуличну акцію пам'яті «Читаємо Кобзаря»…

Галина ДЗЬОБА, *голова районного об'єднання*

ПОПЕРЕДНИКИ

Богдан Стебельський – багатогранна особистість: член ОУН, доктор філософії, педагог, художник, мистецтвознавець, активний громадський діяч. Він походить зі славної родини Іллі та Елеонори Стебельських, для яких найвищою цінністю завжди була Україна. Вони виховали сімох своїх дітей справжніми патріотами, терпіли, коли їхніх синів забирала то польська, то німецька поліція, молилися, щоб вони з честю вистояли у боротьбі за волю рідного народу.

ЧЕСНОТА ПЕРША. ПАТРІОТ

Богдан Ількович Стебельський народився 15 березня 1911 року в селі Томашівці Калуського району Івано-Франківської області. Був четвертою дитиною в сім'ї. У деяких публікаціях (наприклад, у статті Костя Куб'яка «І художник, і журналіст, і патріот України») читаємо, що хлопець здобув початкову освіту в Томашівцях. Це помилкове твердження, оскільки сім'я Стебельських уже в 1912 році переїхала до села Голинь Калуського району, де батько обіймав посаду директора місцевої школи, і проживала тут до 1922 року.

Дуже тяжкими для родини були часи, коли Іллю Стебельського за активну участь у листопадових подіях 1918 року – повалення в Голині й Калуші, інших населених пунктах повіту австрійської влади і встановлення української – заарештували й ув'язнили в концтаборі в Домб'ю. Мати залишилася з сімома дітьми (наймолодшому, Володимирові, було лише кілька днів – він народився 28 жовтня!) без засобів для існування. Голинські селяни, чим могли, допомагали дітям. Богдан зі старшим братом Романом ходили в ліс по гриби, ягоди. Влітку ловили рибу, потім продавали її в Калуші на ринку, щоб купити солі, круп, мила.

1920 року повернувся з концтабору батько, але вчителювати йому не дозволили, ще й зі шкільного помешкання звеліли вибратися. Поновився на роботі Ілля аж 1922 року, але вже не в Голині, а у віддаленому селі Болохові, де сім'я прожила до 1928 року. А далі постелилася Стебельським дорога на Львівщину: спочатку в село Татари (тепер – Залужани), а потім – до Самбора. Тут Богдан навчався у Другій гімназії математично-природничого типу, яку закінчив 1930 року. У 1934-му вступив до Краківської мистецької академії, яку закінчив 1939-го. Там вивчав малярство, мистецтво, історію.

У Кракові на студіях хлопець зустрів своє кохання – Аріядну Шумовську, дівчину із Гнівані, що на Поділлі. Незабаром вона стала його дружиною, соратницею, вірним другом. Згадуючи студентські роки, Аріядна пише: *«Богдан Стебельський, студент четвертого, тобто фінального року в Академії мистецтв, той «чаруючий хлопець», як його назвала моя мама, вперше побачивши, з осяйними очима, був душею української студентської громади в Кракові».*

Жив юнак дуже скромно, іноді впроголодь. Грошей, які діставав з дому, заледве вистачало, щоб заплатити за ліжко в кімнаті, шматок хліба й трохи молока. Щоб заплатити за навчання в Академії, влітку малював у Галичині церкви.

У Кракові Богдан очолював об'єднання образотворчих митців «Зарево».

Ще з юності хлопець вів активну політичну діяльність, за що у 1939 році був заарештований і ув'язнений у Самбірській тюрмі. Коли почалася німецько-польська війна, вийшов на волю.

Як член ОУН Богдан дістав наказ бути близько біля кордону й готуватися до похідної групи. Він упродовж 1940–1941 років жив у селі Ігнатові біля Холма. У Холмі тимчасово вчителював, викладаючи малювання у середній школі. У червні 1941 повертається до Самбора, де бачить наслідки страшних звірств енкаведистів. 5 липня 1941 року він брав участь у народному вічу на підтримку проголошення 30 червня у Львові Акту про відновлення державності України, а вже у вересні був заарештований гестапівцями. Його тримали у тюрмах Самбора, Дрогобича, Львова. Через відсутність доказів вини відпустили.

Пізніше Богдан Стебельський викладає у Самбірській учительській семінарії, потім стає учителем, відтак директором школи мистецького промислу в Яворові.

У 1944 році змушений був, як і багато українських патріотів, рятуючись від радянських каральних органів, емігрувати за кордон: спочатку в Баварію, де перебував у таборах для біженців, а відтак до Канади. Жив до останніх своїх днів у Торонто.

У Канаді Богдана Стебельського знали як активного політичного, громадсько-культурного діяча, науковця, художника, просвітянина, високоосвічену людину. Упродовж 1955–1959 років він навчався в Українському вільному університеті в Мюнхені і здобув ступінь доктора філософії, від 1951 до 1963 – на факультеті славістики Оттавського університету. Був співредактором тижневика «Гомін України» (Торонто), засновником і редактором щомісячника «Література і мистецтво», співзасновником Спілки образотворчих митців у Канаді. Від 1966 року очолював асоціацію діячів української культури, редаґував її збірник «Естафета». Багаторічний дійсний член Наукового товариства ім. Тараса Шевченка та голова Управи НТШ в Канаді (з 1973 року), а також голова Ради для справ культури при секретаріаті Світового Конґресу вільних українців у діаспорі.

Богдан Стебельський організовував численні виставки українських художників. Його ж власні роботи (пейзажі, графіка) демонструвалися на світових виставках українського мистецтва у Детройті (США), Мюнхені (Німеччина), Торонто (Канада). Митцеві належать 223 друковані праці. Окремими книжками вийшли дослідження «Про ілюстрацію дитячої книжки» (1966), «Ідеї творчості» (1991). Він співпрацював з такими відомими людьми, як Д. Донцов, Ю. Липа, А. Княжницький, В. Кубійович.

У 1992 році Богдан приїхав в Україну, хотів знову ступити на стежки дитинства і юності, відшукати матеріали про брата Степана (леґендарного командира УПА Хріна), який народився в Голині. Мріяв приїхати в Україну і в 1994 році, але не судилося: серце великого патріота,

(Чит. стор. 4)

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО…

Я ЙДУ!

У Львові вбила Білозіра
Цинічна банда яничар…
Серед вкраїнського подвір'я
Стерпіли ми тяжкий удар.

Удар по мові нашій й пісні…
Хоч на прилавках все чуже,
А з гучномовців ненависні
Хриплять московські протеже.

Згорів наш Ігор Прометеєм,
Бо завжди мав в душі вогонь…
Був в пісні і пішов за нею –
Не стій, мій друже, осторонь!

Збудися, друже, з летаргії,
Вклонись землі своїй і йди
Проти московської оргії,
Щоби не сталось знов біди!

Я бачив, як стоять грузини,
Чи то вірмени за своїх,
А ми своїх берем на кпини,
А ми своїх – на глум і сміх.

А де ж ви були, українці,
Коли здичавіла орда
Впивалась кров'ю по вінця
Й плювала в генія згорда?

Спинімо приступи агоній,
Добиймо звіра поміж нас!
Бачиш, кривавіють «червоні»,
Замаскувавшись під «рабклас»?

Їм коле в лаби правда гола…
Вірні імперії хорти
На трасі вбили Чорновола…
Я йду супроти них!.. А ти?!

ЩЕ КОБЗА ГРАЄ

Знамена чорні і червоні,
Помаранчеві й голубі,
«Кулаччя», «дулі» і «долоні»…
Такі ж і люди в цій юрбі!

Спереду ставиться оркестра,
Щоб чули всі – із шиком йдем…
А він, наш геній, слів маестро,
Вершитель віршів і поем

Стоїть в кутку міського парку…
Чи ж нас таких до себе жде?
Коли звершим ми дружби арку,
Де наша злука, єдність де?

Один іде, щоб помолитись,
А інший й шапки не скида…
Чи ж міг поетові наснитись
Наш час без совісті й встида?

Поодинокії потуги
Сміливців марно «в Лету йдуть»,
Бо хтось спалить себе із туги,
У владу ж геростратпруть.

Чи б зміг Тарас наш уявити,
Що навіть через двісті літ
Не ляхи і не московити –
Самі собі ми «в'яжем світ».

«Гетьманів» в нас, ніврок, доволі,
А все – бездарні брехуни…
Вродяться нам, чи вже ніколи,
Подібні генію, сини?

Чи нам довіку скніть «позаду»?
«Спереду» в Бога не знайшлось,
Бо хтось, отримавши посаду,
Все губить совість й честь чогось.

Шевченкова ще кобза грає,
Та рветься серце від думок…
Де ж та «хатина в тихім раї»,
Де ж той «вишневенький садок»?

М. ФЕДАК, *с. Павлівка*

ЗОНА ТРИВОГИ

ВІЙНА ЦИВІЛІЗАЦІЙ

ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ МОВНОЇ ПРОБЛЕМИ НА ДУЗІ «МОСКВА–КИЇВ–ТЕЛЬ-АВІВ»

(Продовження. Поч. у № 1–12)

Секретареві Донецької міськради, який обстоює російську мову, теж є з чим і є куди тікати. Українську мову як ІНОЗЕМНУ в Донецьку вивчають 75 відсотків учнів, але він, утікаючи, їх не візьме з собою. Він їм видасть зброю і накаже прикривати його «тимчасовий і вимушений від'їзд у справах»…

Якщо **«пошкребти» хахлів** – прихильників русифікації, то їх турбота не про те, щоб була російська мова, а щоб не було української. Але основна турбота – дорватися до влади на почуттях русаків, а потім з них же і їхніх сімей «зрубати бабло». Хахли – зденаціоналізований і найнебезпечніший антиукраїнський «елемент».

Як можна зрозуміти етнічного українця, котрий бореться за знищення мови українців? Що це – затуманення мізків, чи цілковита їхня відсутність? Пояснення цьому феномену все таки є. Це – холуйство.

Коли Орджонікідзе культивував рукоприкладство і терор у Грузії, то Ленін відзначив, що зрусифіковані нацмени для того, щоб продемонструвати свою відданість великоросам, є найжорстокішими і найбезкомпроміснішими пригноблювачами й нищівниками власного народу. Тому «хахли» – не суто український феномен, це лише одна з ланок у ланцюгу зрусифікованих нацменів на просторі колишнього СРСР.

А в випадку аґресії ворога хахли будуть захищати Україну? Однозначно – ні! Бо то порода, яка завжди продається ворогові нації. Повернуть багнети проти українців, так як і в мирний час випускають своє хохляцьке жало на патріотів України. Тож чи є вони громадянами України взагалі? Де-факто – ні. Вони – російський партизанський загін у тилах України.

Українська мова була насильницьки витіснена практично у всіх містах і багатьох селах України, саме за сприяння смердючих і продажних хахлів. І тепер, в Україні незалежній, їм вистачає наглості «возмущаться» (знову – за «тридцять срібних») що їм, етнічним українцям, пропонують вивчити українську мову. Христопродавці й нелюди, або – ХАХЛИ!

Думайте, українці, бо ХАХЛАМ уже думати нічим.

«МОВЧАЗНІ» ЄВРЕЇ І ЇХНІ ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Їх відрізняє тиша. Вони, на відміну від вищезгаданих чотирьох галасливих антиукраїнських суб'єктів, дають мовчазну згоду на антиукраїнські провокації своїх представників. Вони можуть організувати поїздку своїх євреїв до високопосадових євреїв США, щоб там розповісти, які погані українські патріоти. Тихенько «втиснути» статтю в ізраїльську пресу про антисемітизм в Україні, про те, як тут їх зобижають антисеміти.

Зорганізувати неофіційну зустріч з керівниками Росії чи України і кожній стороні розповісти, які вони віддані справі побудови держави. І все було б добре і пристойно, якби євреї-посадовці в Україні не провадили антиукраїнську політику.

Коли в Україні почали масово проявлятися плоди відродження історичної національної пам'яті, Янукович вирішив ліквідувати Інститут національної пам'яті України!!! Де корені цього рішення? Хто лобіював на посаду Табачника?

Перебуваючи на посаді прем'єр-міністра України Віктор Янукович приймав делеґацію українських рабинів… і «заявив», що такі зустрічі мають бути реґулярними.

Він подякував рабинам в Україні за їхню благородну діяльність з відродження духовності в сучасному українському суспільстві і зазначив, що українська влада всіх рівнів повинна тісно співпрацювати з єврейськими громадами, підтримувати їх і допомагати їм у справі духовного відродження в сучасному українському суспільстві… Найближчим часом він проінформує єврейську громадськість про ті конкретні заходи, які будуть запропоновані Урядом для задоволення потреб українських євреїв.

І що, тепер рабини на чолі з Табачником благородно займаються духовним відродженням України? Може, рабини нам і національну пам'ять відроджуватимуть?

Червоненко оголосив вже, що перший холокост євреям вчинили не німці, а українці під проводом Хмельницького. А якщо рабини відроджуватимуть національну пам'ять українців, то перший холокост віднесуть на ще раніший термін. Перший холокост євреїв буде – за князем Святославом, який розгромив Хозарський каганат, другий – за гетьманом Хмельницьким, і лише третій – за товаришем Гітлером!

А як «рабини» протестували проти реабілітації УПА і присвоєння звання Героїв України Шухевичеві й Бандері? А от тепер запитання до Януковича: Ліквідація Інституту національної пам'яті України – це виконання обіцянок рабинам, чи обіцянок Росії? Це ті «конкретні заходи, які будуть запропоновані Урядом для задоволення потреб українських євреїв?» І кого вони мають задовольнити – українців України, Москву, чи рабинів?

Ліквідація Януковичем Інституту національної пам'яті України – це його «благородна діяльність задля відродження духовності в сучасному українському суспільстві»? Що таке «відродження духовності в сучасному українському суспільстві» за Януковичем, в чому її суть? Чи ліквідація інституту – це чергове задоволення передноворічних забаганок Росії, щоб історична пам'ять українців ніколи не змогла відродитися? Чи чергове новорічне шоу, бо газове шоу нібито і не передбачається?

Володимир ПИЛИПЧУК,
народний депутат України
1-го та 2-го скликань

(Далі буде)

ЮВІЛЕЇ

СПОВНЕНА ЛЮБОВІ

Зійдуть мої пісеньки, як рута,
Наче ряст, розквітнуть навесні,
І як я вже буду позабута,
То цвістимуть пісеньки мої.
Марійка Підгірянка

Про Марійку Підгірянку як громадську діячку, драматурга, поетесу знали у Чехословаччині, Польщі, Австрії, США, а на Батьківщині в часи радянського режиму її творчість замовчували. В час, коли Україна стала незалежною, творчість Марійки Підгірянки повернулась до рідного народу, на лоно тієї землі, яку вона любила понад усе.

Відрадно, що доля Марійки Підгірянки тісно пов'язана з Тлумаччиною – вона працювала вчителькою у селах Братишів, Антонівка, Вікняни й залишила там про себе добру пам'ять і вдячність своїх учнів.

У Бортниках з нагоди відзначення 130-річчя від дня народження Марійки Підгірянки у залі «Просвіта» відбулось літературне свято «Творчість Марійки Підгірянки – вічна, як вічний народ, як вічна Україна». Святкове дійство для жителів села підготувала сільський бібліотекар Наталія Громадюк. Знаковим є те, що участь у святі взяли і молодші школярі – члени «Молодої Просвіти», і люди поважного віку – учасники фольклорного гурту «Чорнобривці». Це означає, за словами сільського бібліотекаря пані Наталії, що поезія Марійки Підгірянки єднає покоління людей у дусі любові до рідного краю, до своєї вітцівщини...

Учасники літературного свята, приуроченого творчості Марійки Підгірянки, у залі «Просвіта»

У Народному історико-краєзнавчому музеї директор Іван Карп'як розповів жителям села про музейні експонати, світлини, пов'язані з життям і творчістю Марійки Підгірянки, про період її життя і праці на теренах Тлумаччини.

Галина СЛОБОДЯН,
сільський голова, лауреат премії імені Марійки Підгірянки, с. Бортники

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ПЕРША ЛАСТІВКА

В обласній бібліотеці для юнацтва в день прильоту бузьків зі своєю «Першою ластівкою» на літературне свято прийшла молода поетеса і співачка Оля Терешкун. Відкрила свято бібліотекар читального залу Валентина Верижак. Вона представила молоду авторку Олю Терешкун – студентку четвертого курсу ПНУ ім. В. Стефаника, яка читала свої вірші, ділилась думками з учнями природничо-математично-біологічного ліцею, які прийшли на свято слова і пісні. Юна співачка, учениця ДМШ № 1 (вчитель – Зорина Валіхновська) Елеонора Джичка заспівала пісню Олі Терешкун, а лауреат премії обласного конкурсу читців творів Т. Шевченка, дев'ятикласниця ЗОШ Угринівської сільської ради Софія Ковальчук прочитала вірші зі збірочки «Перша ластівка». Читали свої вірші молоді поетеси мовно-літературної студії «Натхнення» Оксана Чиж – першокурсниця Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, Христина Пастух – дев'ятикласниця ЗОШ № 21 та Дарина Остафійчук – восьмикласниця ЗОШ № 11.

На завершення зустрічі всі взяли участь у цікавій вікторині, в якій відкрили для себе багато пізнавального. Заступник директора бібліотеки Марія Стасюк зазначила, що бібліотека завжди була, є і буде тією першою сходинкою до визнання, адже багато учнів з бібліотеки почали свою творчу дорогу і сьогодні вже займають вагоме місце в суспільстві, мають високі здобутки і приємні спогади про свої шкільні роки.

Любов ЗОРІНА

ВШАНУВАННЯ

НА СТОРОЖІ ВІЧНОСТІ

Генія українського народу вшанували у Міському центрі дитячої та юнацької творчості на святі «...І Шевченка полум'яне слово на сторожі вічності стоїть», яке відбулося в Народному домі «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

Дійство розпочалося ходою вихованців гуртка «Істина» та покладанням квітів до портрету Т. Шевченка під час звучання твору В. Зінкевича «Шлях до Тараса». А потім учні шкіл і дорослі слухали Шевченкові «Реве та стогне Дніпр широкий», «Думи мої», «Заповіт» у виконанні міського хору хлопчиків та юнаків МЦДЮТ під керівництвом Яреми та Ірини Павликів.

Завідувачка організаційно-масового відділу МЦДЮТ О. С. Новицька створила зі своїми вихованцями мультимедійну презентацію, до якої включені сторінки з біографії, автопортрети Шевченка, його художні твори, ілюстрації з книг Кобзаря тощо. Події за подією розгорнулись на сцені. ...Ось вибіг маленький Тарасик з Оксанкою, які «вкупочці колись росли»... – це початок театралізованої мінівистави про життя Т. Г. Шевченка, яку представили вихованці драматичного гуртка відділення Школи мистецтв МЦДЮТ (керівник – М. Вовкунець).

Створили настрій глядачам, натхненно виконавши твори великого Кобзаря, і вихованці літературно-декламаційного гуртка «Рідне слово» (керівник – Н. Аксьонова), гуртка художнього читання «Істина» (керівник – Л. Батюженко). Глядачі мали нагоду почути й відомі пісні на слова Т. Шевченка, які виконали вихованці вокальної студії Л. Литвиненко і Т. Шиптур.

Запальний парубочий та ніжний весняний дівочий танки подарували вихованці гуртків «Радість» (керівник – Л. Харебіна) та «Дзиґа» (керівник – Я. Зінюк). А на загал святковий настрій створювали вихованці літературно-декламаційного гуртка «Рідне слово» Ірина Сисак та Оксана Кучак.

В рамках літературно-музичного свята була розгорнута виставка «Шевченків світ у буянні фарб, сплетінні ліній», створена вихованцями образотворчого та декоративно-ужиткового відділу центру.

Організатори висловили подяку обласному об'єднанню ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка в особі Степана Волковецького та директорові загальноосвітньої школи-ліцею № 23 М. Василику за сприяння у підготовці й технічному забезпеченні свята.

О. С. НОВИЦЬКА,
завідувач організаційно-масового відділу МЦДЮТ

ПОПЕРЕДНИКИ

ЧЕСНОТА ПЕРША. ПАТРІОТ

(Закінчення. Поч. на 3 стор.)

невтомного трудівника на мистецько-культурній ниві зупинилося 27 серпня 1994 року.

У 2006 році в Україну приїхав син Богдана Стебельського, професор Віндзорського університету Ігор. Він брав участь у відкритті пам'ятника Степанові Стебельському (Хрінові) у Голині (робота Аріядни Шум), а також відвідав музей Степана Бандери у Старому Угринові, якому подарував скульптурний портрет батька.

Так Богдан Стебельський став ближчим до наших душ і сердець. Він був і є для нас взірцем самовідданого служіння українській справі. Це прекрасно розуміють члени Калуської районної організації ВО «Свобода», які на загальних зборах 21 січня 2011 року виступили з ініціативою встановлення меморіальної дошки Богданові Стебельському в селі Томашівці з нагоди 100-річчя від дня його народження. Відповідні документи були скеровані до районної ради. Барельєф виготовив калуський скульптор Ігор Семак, напис на ґранітній плиті – Оксана Пулькас.

Крім Калуської районної організації ВО «Свобода», яка зібрала кошти на виготовлення меморіальної дошки, окремі внески зробили Михайло Срібняк, Петро Цюпа, Іван Мельник, Оксана Тебешевська, Василь Романів, Василь Лозинський, а також Степан Матрофайло та Мирослав Самійлів.

Встановлення меморіальної дошки та урочистості з нагоди 100-річчя від дня народження нашого славного краяни на відбудуться у Томашівцях 7 квітня.

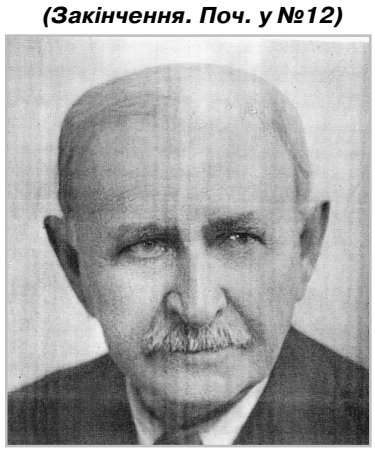
Богдан Стебельський повернувся в Україну, повернувся на свою маленьку батьківщину, щоб підтримувати наш дух, додавати нам сил у відстоюванні прав бути господарями на своїй землі.

Оксана ТЕБЕШЕВСЬКА,
голова калуської районної організації «Свобода», заступник голови Калуського міськрайонного товариства «Просвіта»

ПОСТАТІ

ВАДИМ ЩЕРБАКІВСЬКИЙ І ГАЛИЧИНА

(Закінчення. Поч. у №12)

«Тоді один старший чоловік подякував митрополитові, але віршами, експромтом, і так віршував, мабуть, із сім хвилин. Так само і другий старий чоловік дякував митрополитові віршами, але вже коротше. Коли А. Шептицький відходив, поблагословив ще раз усіх, а ці два промовці підійшли до нього просити окремого благословення і він поблагословив. Звідти на кілька хвилин зайшов митрополит на засідання Центральної Ради, яке відбувалося у сусідній, меншій, залі».

Далі Вадим Щербаківський оповідає про зустріч митрополита А. Шептицького з митцем В. Кричевським. «Кричевський показував свій музей, що тут же був при квартирі. Показував свої пляни і малюнки полтавського губерніяльного земства. Митрополит усім тим був дуже захоплений і сказав, що як тільки обставини дозволяють, то він запрошує Кричевського вже тепер приїхати до Львова, а митрополит дасть йому всі можливості працювати так, як Кричевський уважатиме для себе потрібним і приємним. А. Шептицький зараз же підкреслив, що він бачить, що Кричевський не спинявся на манері «передвижників», а навпаки – слідкував за розвоєм мистецтва за границею, що помітно відбилося в його малюнках. Кричевські запросили митрополита на обід, а після обіду я проводжав його на квартиру і там розпрощався з ним. Дорогою митрополит дуже хвалив праці Кричевського і казав, що він просто захоплений тим, що бачив і хоче обов'язково при першій можливості перетягти Кричевського до Львова...»

Красномовні і нині актуальні спогади В. Щербаківського про міжконфесійні справи у Києві у тогочассі: «В той час, як митрополит Кир Андрей перебував у Києві, українське громадянство захотіло, щоб він відправив панахиду по Франкові в Софійськім соборі. Але антиукраїнська церковна влада (Московського патріархату – В. М.) не допустила його до православних церков, видавши спеціяльну заборону, і митрополит правив панахиду в католицькому т. зв. новому костелі, що на Великій Васильківській вулиці. Народу зійшлося дуже багато а український хор співав панахиду нашого композитора о. Кирила Стеценка. Ця панахида «відбулася десь у другій половині квітня 1917 року».

...Народився Вадим Щербаківський 17 квітня 1876 року у с. Шпичинці Сквирського повіту Київської губернії (нині – Ружинський район Житомирської області) у патріотичній священичій родині Михайла Щербаківського (1848–1920 рр.) – члена Старої громади, публіциста, який друкувався у «Киевской старине» під криптонімом М. Щ., приятелював з батьком Максима Рильського – Тадеєм Рильським.

Помер В. Щербаківський 18 листопада 1957 р. в Лондоні (Великобританія) з іменем видатного вченого міжнародного значення з багатющим науково-публіцистичним набутком.

Володимир МОРОЗЮК,
член НСПУ, м. Івано-Франківськ

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
квітень

2 КВІТНЯ
120 років від дня народження **Володимира Клодницького** (1891–1973), отамана Української галицької армії, співредактора «Альманаху Галицької землі».

4 КВІТНЯ
75 років від дня народження **Василя Аронця** (1936–1994), майстра кераміки, члена Національної спілки художників України, уродженця с. Видинів Снятинського району.

80 років від дня народження **Дмитра Ґеника** (1931–2004), педагога, громадсько-просвітнього діяча, засновника й голови товариства «Гуцульщина» у Львові, уродженця с. Середній Березів Косівського району.

7 КВІТНЯ
БЛАГОВІЩЕННЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ.

12 КВІТНЯ
Всесвітній день авіації та космонавтики.

15 КВІТНЯ
160 років від дня народження **Климентини Лисинецької** (1851–1938), громадської діячки, збирачки етнографічних та фольклорних матеріалів, яка багато років прожила у с. Космач Косівського району.

90 років від дня народження **Олександра Карпенка,** доктора історичних наук, почесного професора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

75 років від дня народження **Валентина Мороза,** вченого-історика, колишнього політв'язня, поета, автора книги «Хроніки опору» (1970) про опір гуцулів комуністичній політиці нищення духовності.

70 років від дня народження **Петра Терпелюка,** відомого скрипаля, народного артиста України, професора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

16 КВІТНЯ
День довкілля.

170 років від дня народження **Христини Алчевської** (1841–1920), українського педагога, віце-президента Міжнародної ліґи освіти. У серпні 1906 р. з дочкою Христею Алчевською відпочивала в Яремчі.

17 КВІТНЯ
КВІТНА НЕДІЛЯ.

195 років від дня народження **Рудольфа Моха** (1816–1846), галицько-українського поета і громадського діяча, священика, який похований у с. Курипів Галицького району.

18 КВІТНЯ
Міжнародний день пам'ятників та історичних місць. День пам'яток історії та культури.

19 КВІТНЯ
75 років від дня народження **Петра Тимчука,** голови Снятинської районної організації НРУ, який 22 січня 1990 р. на своєму подвір'ї підняв синьо-жовтий прапор, уродженця с. Белелуя Снятинського району.

22 КВІТНЯ
Всесвітній день Землі.

125 років від дня народження **Євгена Сагайдачного** (1886–1961), українського педагога, художника, мистецтвознавця, засновника Косівського музею декоративно-прикладного мистецтва.

120 років від дня народженя **Костя Вагилевича** (1891, с. Ясень тепер Рожнятівського району – 1974, Прага), українського письменника, педагога, січового стрільця, асистента професора о. д-ра А. Волошина.

120 років від дня народження **Павлини Цвілик** (1891–1964), визначної майстрині художньої кераміки, уродженки м. Косів.

23 КВІТНЯ
Всесвітній день книги й авторського права.

145 років від дня народження **Миколи Дерлиці** (1866–1934), західноукраїнського письменника, священика, який похований у с. Тростянець Долинського району.

24 КВІТНЯ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ.

70 років від дня народження **Юрія Томина,** доцента кафедри історії слов'ян Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, уродженця с. Назавизів Надвірнянського району.

26 КВІТНЯ
165 років від дня народження **Івана Верхратського** (1846–1919), українського педагога, філолога, дослідника галицько-українських говірок, природознавця, учителя І. Франка.

День Чорнобильської трагедії. 25 років від дня катастрофи на атомній електростанції в Чорнобилі.

27 КВІТНЯ
75 років від дня народження **Геннадія Бурнашова,** українського письменника, автора багатьох публіцистичних книг з історії Прикарпаття, УПА. З 1946 р. проживає в Івано-Франківську.

28 КВІТНЯ
105 років від дня народження **Ростислава Єндика** (1906–1974), поета, драматурга, вченого-антрополога, автора книг «Проклін крови» (1934), «Пісенні повороти на Гуцульщині» (1928) та інших.

29 КВІТНЯ
130 років від дня народження **Катерини Рубчакової** (1881–1919), українсько-галицької драматичної актриси і співачки.

Підготував Петро АРСЕНИЧ